

V Bruseli 20. októbra 2025
(OR. en)

14231/25

COAFR 277
CFSP/PESC 1497
COPS 515
DEVGEN 183
COHOM 153
COHAFA 83

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o Sudáne

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Sudáne, ktoré Rada pre zahraničné veci schválila na zasadnutí 20. októbra 2025.

Závery Rady o Sudáne

1. Európska únia (EÚ) dôrazne odsudzuje prebiehajúci konflikt v Sudáne, ktorý už tretí rok sústavne vedie k stratám tisícov životov, spôsobuje sudánskemu ľudu obrovské ťažkosti a predstavuje vážnu hrozbu pre stabilitu a bezpečnosť širšieho regiónu.
2. EÚ je mimoriadne znepokojená vážnym ohrozením jednoty, územnej celistvosti a stability Sudánu a rastúcou fragmentáciou pozdĺž politických a etnických línií. Túto situáciu ďalej zhoršuje vznik paralelných riadiacich štruktúr, ktorý dôrazne odsudzujeme. EÚ preto opätovne potvrdzuje svoj pevný záväzok voči zvrchovanosti, jednote a územnej celistvosti Sudánu. EÚ odmieta akékoľvek pokusy o rozdelenie Sudánu.
3. EÚ, ktorá spolupredsedała parížskej a londýnskej konferencii pre Sudán a susedné krajiny, preukázala záväzok podporovať sudánsky ľud a zohrávať aktívnu úlohu pri komplexnom riešení konfliktu.
4. EÚ požaduje intenzívnejšie zapojenie sa všetkých strán konfliktu do týchto krokov:
 - a) konštruktívna účasť na rokovaniach o okamžitom prímerí a na dôveryhodnom inkluzívnom procese sprostredkovania mieru, ktorý povedie k trvalému ukončeniu násilností;
 - b) zabezpečenie rýchleho, neobmedzeného a udržateľného prístupu humanitárnej pomoci a ochrany civilného obyvateľstva v celom Sudáne; c) dôveryhodné záväzky vedúce k podpore skutočne inkluzívnej, reprezentatívnej a nezávislej civilnej správy vecí verejných;
 - d) obnovenie a posilnenie právneho štátu, zodpovednosti, dodržiavania medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv a spravodlivosti v Sudáne.

5. EÚ bude spolupracovať so všetkými stranami konfliktu, ak to bude relevantné pre dosiahnutie uvedených cieľov, pričom bude mať na pamäti, že tým nelegitimizuje žiadnu riadiacu štruktúru mimo inkluzívnej civilnej politickej transformácie. Ak sa dosiahne dôveryhodný pokrok pri plnení kľúčových požiadaviek EÚ, Únia sa bude v tejto súvislosti angažovať intenzívnejšie. EÚ sa bude naďalej, a to aj na najvyššej úrovni, usilovať dosiahnuť udržateľné ukončenie konfliktu. Bude pri tom konať jednotne, podporovať inkluzívne formáty a postupovať v plnej koordinácii s príslušnými podobne zmýšľajúcimi aktérmi. Na docielenie mierového riešenia krízy bude EÚ naďalej – a tam, kde je to možné, ešte intenzívnejšie – využívať celú škálu svojich nástrojov zahraničnej politiky vrátane prípadných cielených reštriktívnych opatrení.
6. Sudánska kríza ohrozuje oblasti, v ktorých sa stretávajú spoločné kľúčové strategické záujmy EÚ a Afriky, ako je boj proti terorizmu, neregulárnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi, ochrana regionálnej stability, ako aj námorná bezpečnosť v Červenom mori. Európsku úniu veľmi znepokojuje riziko rozšírenia konfliktu, najmä do Afrického rohu a v rámci regiónu Sahel, ako aj jeho vplyv na toky neregulárnej migrácie smerom do Európy.
7. EÚ zdôrazňuje, že hlavnú zodpovednosť za ukončenie konfliktu nesie vedenie Sudánskych ozbrojených síl (SAF) a Jednotiek rýchlej podpory (RSF), ako aj ich priami a nepriami podporovatelia. EÚ naliehavo vyzýva všetky strany konfliktu, aby sa konštruktívne zapojili do inkluzívnych rokovaní o prímerí, a zdôrazňuje nalievavú potrebu dôveryhodného inkluzívneho procesu mediácie, ktorý povedie k spravodlivému, komplexnému a trvalému mieru. EÚ tiež naliehavo vyzýva všetkých vonkajších aktérov, ktorí bojujúce strany priamo alebo nepriamo podporujú zbraňami, finančne alebo akokoľvek inak, aby takúto podporu okamžite ukončili a dodržiavali zbrojné embargo OSN.

8. EÚ bude naďalej v rámci koordinovanej regionálnej a medzinárodnej snahy o mediáciu úzko spolupracovať s partnermi, najmä s tými, ktorí pôsobia pod vedením Africkej únie (AÚ), Organizácie Spojených národov (OSN), Medzivládneho úradu pre rozvoj (IGAD), Saudskej Arábie a Spojených štátov. EÚ víta úsilie štvorstrannej skupiny („Quad“) (USA, Saudská Arábia, Egypt a Spojené arabské emiráty) a jej najnovšie vyhlásenie o obnovení mieru a bezpečnosti v Sudáne. K úsiliu EÚ o zachovanie otvorených kanálov na komunikáciu so všetkými stranami a k podpore pri hľadaní udržateľného ukončenia konfliktu prispieva aj zapojenie osobitnej zástupkyne EÚ pre Africký roh, ktorá sa podieľa aj na iniciatíve na ochranu kritickej infraštruktúry a podporuje tiež kontakty so sudánskymi civilnými aktérmi. Iniciatíva EÚ na ochranu kritickej infraštruktúry, ktorá vychádza z angažovanosti Únie so všetkými stranami tohto konfliktu, je vyjadrením aktívneho a integrovaného prístupu EÚ k mediácii v tomto konflikte a slúži na realizáciu potreby ochrany civilného obyvateľstva v Sudáne.
9. EÚ opätovne zdôrazňuje význam inkluzívneho a transparentného politického procesu prebiehajúceho pod vedením Sudánu a zameraného na dosiahnutie nezávislej civilnej správy. Je nevyhnutné, aby tento proces zaručoval plnú, rovnocennú a zmysuplnú účasť žien, mládeže a osôb patriacich k marginalizovaným komunitám z regiónov, ktoré sú obzvlášť postihnuté konfliktom. EÚ tiež zdôrazňuje a obhajuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti, ktorá zabezpečuje, aby každý politický dialóg skutočne odrážal ambície a rôzne hlasy sudánskeho ľudu.
10. EÚ je hlboko znepokojená alarmujúcim zhoršovaním sa humanitárnej krízy v Sudáne, keďže tento konflikt spôsobil a naďalej podnecuje najzávažnejšiu humanitárnu katastrofu na svete, v rámci ktorej bol v niektorých častiach krajiny potvrdený hladomor. Mimoriadne znepokojujúce sú alarmujúce správy o nevidanej miere násilia a útokov na civilné obyvateľstvo vrátane sexuálneho a rodovo motivovaného násilia, a závažnom vplyve konfliktu na ženy a dievčatá. EÚ naliehavo vyzýva všetky strany, aby dodržiavali záväzky vyplývajúce z medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv a využívali všetky dostupné opatrenia na ochranu civilného obyvateľstva a civilných objektov. EÚ sa bude snažiť využiť svoju diplomatickú angažovanosť a spolu so svojimi partnermi presadzovať konkrétne opatrenia na ochranu civilného obyvateľstva a civilnej infraštruktúry. EÚ tiež vyjadruje uznanie susedným krajinám za podporu, ktorú poskytujú obetiam konfliktu hľadajúcim ochranu za sudánskymi hranicami.

11. EÚ je svedkom alarmujúceho zmenšovania sa humanitárneho priestoru. Tomu, aby sa pomoc na záchranu životov dostala k ľuďom, ktorí ju najviac potrebujú, naďalej bránia byrokratické a iné prekážky. Pre humanitárnych pracovníkov sa okrem toho vojna v Sudáne stala jedným z najsmrteľnejších konfliktov na svete. EÚ naliehavo vyzýva všetky strany konfliktu, aby bezodkladne odstránili všetky prekážky brániace poskytovaniu humanitárnej pomoci a zabezpečili okamžitý, bezpodmienečný, bezpečný a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci, zastavili úmyselné obštrukcie a chránili civilné obyvateľstvo vrátane humanitárnych pracovníkov v súlade so svojimi záväzkami uvedenými vo vyhlásení z Džiddy a v súlade s medzinárodným humanitárnym právom. EÚ oceňuje odvahu a odhodlanie miestnych aj medzinárodných humanitárnych pracovníkov vrátane skupín vzájomnej pomoci, ako sú Centrá reakcie na núdzové situácie (ktoré získali Cenu EÚ za ľudské práva v roku 2025) a dobrovoľníckych iniciatív, ktoré do veľkej miery pracujú vďaka motivácii žien a naďalej poskytujú životy zachraňujúcu pomoc v mimoriadne náročných podmienkach.
12. EÚ je vážne znepokojená rozsiahlym a podrobne zdokumentovaným porušovaním medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv v Sudáne. EÚ jednoznačne odsudzuje všetky takéto zverstvá, z ktorých mnohé sa páchajú systematicky a v znepokojivom rozsahu a majú ničivý vplyv na civilné obyvateľstvo, najmä na ženy a deti, ako aj na osoby v zraniteľnom postavení. EÚ pripomína záväzky vyplývajúce z medzinárodného humanitárneho práva a rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2736 (2024), žiada, aby RSF zastavili obliehanie mesta El Fašer, a vyzýva na stiahnutie všetkých bojovníkov, ktorí ohrozujú bezpečnosť a ochranu civilného obyvateľstva.
13. EÚ zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti za všetky porušenia medzinárodného práva vrátane porušení medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv. Pretrvávajúca beztrestnosť vedie k novým zverstvám. V správe nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie (IIFFM) o Sudáne sa uvádza, že porušení medzinárodného práva predstavujúcich medzinárodné zločiny sa dopustili obidve strany konfliktu, pričom RSF spáchali vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti a SAF sa dopustili porušení medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv, čo takisto predstavuje vojnové zločiny. EÚ je naďalej odhodlaná podporovať úsilie o dokumentovanie a vyšetrovanie uvedených porušení práva. EÚ odsudzuje systematickú cenzúru a potláčanie slobody médií prostredníctvom zatýkania, útokov a hrozieb voči obhajcom ľudských práv, novinárom a pracovníkom médií, ktoré prispievajú k beztrestnosti a šíreniu dezinformácií.

14. V tejto súvislosti EÚ uznáva a dôrazne podporuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú aktéri občianskej spoločnosti, organizácie pre ľudské práva a mechanizmy vyvodenia zodpovednosti vrátane IIFFM pre Sudán, určeného experta OSN pre ľudské práva v Sudáne, Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva pre Sudán, Medzinárodného trestného súdu a spoločnej vyšetrovacej misie pre Sudán pôsobiacej v rámci poverenia Africkej komisie pre ľudské práva a práva národov. EÚ sa bude naďalej zasadzovať za rozšírenie mandátu Medzinárodného trestného súdu a zbrojného embarga na celú krajinu. EÚ vyzýva všetky strany, aby s uvedenými subjektmi plne spolupracovali. Mala by sa zabezpečiť aj zodpovednosť za porušovanie Viedenského dohovoru o diplomatických stykoch (napr. za systematické rabovanie diplomatických misií a rezidencií).
15. V reakcii na prebiehajúci konflikt EÚ zintenzívnila svoje humanitárne úsilie a naďalej bude podľa potreby poskytovať zásadnú núdzovú podporu na záchranu životov s cieľom zabezpečiť okamžitú pomoc a ochranu najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú. To zahŕňa reakciu na vážnu krízu v oblasti potravinovej bezpečnosti a výživy v krajine a humanitárnu podporu základných služieb. EÚ tiež poskytuje podporu osobám, ktoré utiekli do susedných krajín a ich hostiteľom.
16. Je naďalej odhodlaná podporovať odolnosť sudánskeho obyvateľstva v súlade s prepojením medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom. Je pripravená prispieť k obnove základných sociálnych služieb v celom Sudáne hneď, ako to umožnia politické podmienky, a podporovať bezpečný, dôstojný a dobrovoľný návrat vysídlených sudánskych obyvateľov a utečencov. Dlhodobé oživenie hospodárstva Sudánu sa bude opierať o mierové urovnanie a vytvorenie prechodnej vlády pod civilným vedením, ako aj o komplexné makroekonomické reformy, dlhovú úľavu, prístup k financovaniu a udržateľným zahraničným investíciám, pričom všetky uvedené prvky sú úzko spojené s vytvorením reprezentatívneho a inkluzívneho politického procesu na pevnom základe, ktorým sa zabezpečí vyvodenie zodpovednosti a posilní právny štát.
17. EÚ uznáva základné práva sudánskeho ľudu na slobodu, mier a spravodlivosť a opätovne potvrdzuje svoj pevný záväzok sprevádzať Sudán v jeho úsilí o zachovanie jednoty a územnej celistvosti a o dosiahnutie trvalej stability, demokracie a udržateľnej prosperity.